

pedoer etc. Et saaledes forsvaret København vil være i Stand til at modstaa et pludseligt Angreb og derved vinde Tid, indtil venskabelige Magter kunne komme til Hjælp, og derfor vil i saa Fald Neutraliteten sandsynligvis blive respekteret.

Saaledes taler Verdensbladet „Times“ og taler sikkert saaledes i den bedste Hensigt. Mon denne Tale ikke skulde være tydelig nok, og mon vi ikke gjorde vel i nøje at mærke os den, inden det bliver for silde? Vi kunne nægte de nødvendige Midler nu til Øjemedets Opnaaelse, men Følgen heraf vil utvivlsomt blive, at vi senere maa yde dem, at vi tvinges af Forholdene dertil, men uden at vi da som nu have den frie Selvbestemmelsesret over Anvendelsen af Midlerne. Er der Enighed om Maalet — og en saadan Enighed har lykkeligvis været til Stede hos det langt overvejende Flertal i Forsvarskommissionen —, maa man kunne naa til Enighed om Midlerne, og i sidstnævnte Henseende kan man selvfølgelig ikke komme udenom Sagkundskaben.

Der gives ikke noget som helst Omraade, hvor man ikke ved Lovgivningen vilde tage Sagkundskaben med paa Raad, og hvor man ikke vilde søge at følge dens Anvisninger. Det er ligegyldigt, hvilket Omraade man her vilde fremdrage til Betragtning, om det var Landbruget, om det var Handel, Industri eller Retsvæsen, kort sagt paa et hvilket som helst Omraade vilde man finde det taabeligt at gaa uden om eller maaske mod Sagkundskaben. Forstaaelsen heraf er klar hos alle tænkende Mennesker. Vi have ogsaa her i Tinget, f. Eks. under Behandlingen af Forslaget om Tilvejebringelse af Husmandslokker, hørt kraftige Røster om, at Sagkundskaben skulde høres og have Adgang til at være medbestemmende ved Oprettelsen af Brugene.

Men gælder det uimodsagt paa alle andre Omraader, og ikke mindst overfor den sociale Lovgivning, at man for at opnaa et fornuftigt Resultat maa høre og imødekomme de sagkyndige, maa det selvfølgelig ogsaa gælde, hvor der er Spørgsmaal om Landets Eksistens og om, paa hvilken Maade dets Neutralitet bedst bevares. Og i saa Henseende have de sagkyndige herhjemme med en Enstemmighed, der neppe har fundet sin Lige paa noget andet Omraade, Gang paa Gang udtalt sig for en Ordning, der i de store Træk faldt sammen med de Forslag, der nu ere til Behandling. Vi slutte os uforbeholdent til Konseilspræsidentens Udtalelser om, at i

afgørende Situationer vil Værdien af et lille Lands Neutralitet bero paa Værdien af det Forsvar, som skal værne den, og om, at kun ved et baade mod Sø- og Landsiden sikret København, som selv i Fred er bevogtet, faar dette Forsvar nogen Værdi.

Der har været fremsat Tvivl om, hvorvidt den Udgift, som disse Forsvarsforanstaltninger medføre, er overkommelig for os. Jeg tror, at de Oplysninger, der paa Forsvarskommissionens Foranstaltning ere tilvejebragte af Statens statistiske Bureau, i saa Henseende tilfulde godtgøre, at vi have Raad til at bære de nødvendige Udgifter, og tillige dokumentere, at vort Forsvar kræver mindre Udgifter pr. Indbygger end Forsvaret i de fleste andre Stater, heri iberegnet de smaa Stater, og at vi mindst have lige saa stor Evne til at bære disse Udgifter som andre Stater. Hertil kommer yderligere, at den personlige Byrde, som paalægges den værnepligtige Ungdom, er mindre hos os end i de fleste andre Stater. Saaledes yde vi baade personligt og økonomisk mindre end i de fleste andre Lande. Og der er dog ingen Tvivl om, at vi sætte lige saa megen Pris paa at bevare vor Frihed og Selvstændighed som andre Folk. Men ville vi da ikke bringe lignende Ofre, som de gøre?

Om Enkeltheder i det foreliggende Forslag kan der, som jeg udtalte, ikke nu siges stort og ikke noget afgørende. Dertil har Tiden efter Forelæggelsen været for kort. Drøftelsen af disse Enkeltheder hører ogsaa nærmest hjemme i et Udvalg. Jeg skal dog allerede nu udtale, at det forekommer mig, at den foreslaaede Bevilgning til Forstærkning af Søforsvaret om København bør modtages, om end med noget Forbehold. Selvfølgelig opnaas der ikke den Sikkerhed, som hvis man vilde imødekomme de Krav, der ere fremsatte af Hærens tilforordnede, men de Midler, der stilles til Raadighed, ville dog i betydelig Grad forbedre de nuværende usikre og utilstrækkelige Forsvarsanlæg, og de ville, saa vidt jeg kan se, finde en saadan Anvendelse, at man vilde have begyndt med disse Anlæg, om man havde faaet større Midler til Raadighed. Den Anvendelse, disse Midler faa, foregriber paa ingen Maade Muligheden af en yderligere Udvidelse mod Søsiden, om Lovgivningsmagten i Tidens Løb maatte anse noget saadant for nødvendigt. Jeg kan derfor anbefale det af Regeringen stillede Forslag paa dette Punkt, selv om jeg maa ønske, at det i Udvalget bliver Genstand for en